

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 276/2024
14.03.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Светлане Томић Јокић, Бојане Пауновић, Гордане Којић и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела одузимање малолетног лица из члана 191. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Горана Каличанина, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Крушевцу К 300/21 од 08.09.2023. године и Вишег суда у Крушевцу Кж1 156/23 од 23.11.2023. године, у седници већа одржаној дана 14.03.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Горана Каличанина, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Крушевцу К 300/21 од 08.09.2023. године и Вишег суда у Крушевцу Кж1 156/23 од 23.11.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крушевцу К 300/21 од 08.09.2023. године окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела одузимање малолетног лица из члана 191. став 1. Кривичног законика и осуђен на новчану казну у одређеном износу од 50.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од 3 месеца од дана правноснажности пресуде, а уколико исту не плати у остављеном року, новчана казна ће му бити замењена казном затвора и то тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне суд одредити један дан казне затвора.

Истом пресудом обавезан је окривљени да плати суду на име паушала износ од 3.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом извршења, а оштећена ББ је ради остваривања имовинскоправног захтева упућена на парницу.

Пресудом Вишег суда у Крушевцу Кж1 156/23 од 23.11.2023. године одбијене су као неосноване жалбе окривљеног АА и његовог браниоца и првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Горан Каличанин, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП и повреда закона из члана 439. тачка 2) и 3) и 441. став 3. и 4. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев и укине побијане пресуде и предмет врати другостепеном суду на поновно одлучивање или да исте преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је неоснован.

Указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, бранилац окривљеног истиче да је погрешна правна квалификација кривичног дела за које је окривљени оглашен кривим као кривичног дела из члана 191. став 1. Кривичног законика, већ да би у конкретној ситуацији евентуално могло бити речи о привилегованом облику кривичног дела из члана 191. став 3. Кривичног законика, јер је окривљени отац детета, а не неко треће лице, па је, према ставу одбране, окривљени једино могао да се терети за онемогућавање извршења одлуке надлежног органа, којим је одређен начин одржавања личних односа малолетног лица са родитељем.

Изложени наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Одредбом члана 191. став 1. Кривичног законика прописано је да ће се онај ко малолетно лице противправно задржи или одузме од родитеља, усвојиоца, стараоца или другог лица, односно установе, којима је оно поверено или онемогућава извршење одлуке којом је малолетно лице поверено одређеном лицу, казнити новчаном казном или затвором до три године.

Радња овог кривичног дела је алтернативно постављена и представља противправно задржавање или одузимање малолетног лица или онемогућавање извршења одлуке којом је малолетно лице поверено одређеном лицу и може је извршити било које лице коме малолетно лице није поверено.

Одредбом члана 191. став 3. Кривичног законика прописано је да ће се онај ко онемогућава извршење одлуке надлежног органа којом је одређен начин одржавања личних односа малолетног лица са родитељем и другим сродником, казнити новчаном казном или затвором до две године.

Ово кривично дело постоји у случају када се онемогућава извршење одлуке надлежног органа којом је одређен начин одржавања личних односа малолетног лица са родитељем или другим сродником.

Према изреци првостепене пресуде, окривљени АА је у временском периоду од 02.02.2020. године до 07.02.2020. године, у стању урачунљивости, свестан да је његово дело забрањено, противправно задржао малолетно лице, дете ВВ од мајке, оштећене ББ, којој је дете поверено на самостално вршење родитељског права, на начин описан у изреци пресуде, при чему је био свестан свога дела и хтео његово извршење.

Из оваквог чињеничног описа кривичног дела датог у изреци првостепене пресуде, произилазе сва битна обележја кривичног дела одузимање малолетног лица из члана 191. став 1. Кривичног законика, због којег је окривљени оглашен кривим правноснажном пресудом, и то како објективна, које се односе на радњу извршења - противправно задржавање малолетног лица на који начин је мајку онемогућио у фактичком вршењу родитељског права, тако и субјективна обележја, која се тичу урачунљивости и умишљаја окривљеног, који обухвата и свест о забрањености дела, о чему се, одговарајући на истоветне наводе жалбе окривљеног и његовог браниоца, изјаснио и другостепени суд, у својој пресуди Кж1 156/23 од 23.11.2023. године, на страни 5. у четвртном, петом и шестом ставу.

Како кривично дело из члана 191. став 1. Кривичног законика, може извршити било које лице, коме малолетно лице није поверено, па и отац, те како у конкретном случају предмет оптужбе није онемогућавање извршења одлуке надлежног органа којом је одређен начин одржавања личних односа малолетног лица са родитељем, већ противправно задржавање малолетног лица, за коју радњу је окривљени оглашен кривим правноснажном пресудом, то су неоснована указивања браниоца да се у радњама окривљеног стичу обележја кривичног дела из члана 191. став 3. Кривичног законика.

Имајући у виду све напред наведено, Врховни суд налази да су нижестепени судови правилно применили закон када су окривљеног АА, огласили кривим због извршења кривичног дела из члана 191. став 1. Кривичног законика, па су као неосновани оцењени наводи захтева за заштиту законитости, којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Бранилац окривљеног, као разлог подношења захтева за заштиту законитости, поред овога, наводи и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП и повреде закона из члана 439. тачка 3) и 441. став 3. и 4. ЗКП, које представљају дозвољене разлоге за подношење захтева за заштиту законитости. Међутим, бранилац у захтеву не конкретизује на који начин је у конкретном случају повређен идентитет пресуде и оптужбе, већ повреду закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП управо образлаже наводима да је чињенични опис кривичног дела из изреке пресуде остао у границама оних околности на којима се оптужба заснива и окривљени оглашен кривим за радње које су му стављене на терет оптужним актом. Такође, када су у питању повреде закона из члана 439. тачка 3) и 441. став 3. и 4. ЗКП, бранилац у захтеву не даје разлоге на који начин је одлуком о кривичној санкцији, имовинскоправном захтеву и трошковима поступка, повређен закон на штету окривљеног.

Како Врховни суд правноснажну одлуку и поступак који је претходио њеном доношењу испитује само у оквиру разлога, дела и правца побијања који су истакнути у захтеву за заштиту законитости у смислу члана 489. став 1. ЗКП и није овлашћен да по службеној дужности испитује у чему се конкретно огледа истакнута повреда закона на

коју се захтевом само указује, то се овај суд у разматрање и оцену ових повреда, није упуштао.

Поред овога, бранилац у образложењу захтева као разлог подношења истог наводи и битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) и став 2. тачка 2) и 3) ЗКП, док осталим наводима захтева оспорава чињенично стање у правноснажној пресуди као погрешно и непотпуно утврђено и оцену изведених доказа и опширно полемише са питањем извршности решења којим је малолетно дете поверено на самостално вршење родитељског права мајци (члан 440. ЗКП), указујући при томе на пропуст суда да правилно примени одредбе чланова 16. став 2. и 5., 424. и 428. ЗКП, те надаље наводећи да оптужни акт није био подобан да се по њему поступа, указује да су повређене одредбе чланова 500. став 1. тачка 2. и 3. и 501. ЗКП.

Међутим, како према одредби члана 485. став 4. ЗКП, чињенично стање из члана 440. ЗКП, битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) и став 2. тачка 2) и 3) ЗКП, као и повреде чланова 16. став 2. и 5., 424., 428. 500. став 1. тачка 2. и 3. и 501. ЗКП, не представљају законом дозвољене разлоге за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца, то се Врховни суд, у разматрање и оцену ових навода браниоца, није упуштао.

Из напред наведених разлога, Врховни суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић,с.р.**

**Председник већа-судија,
Биљана Синановић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић